

Prim-redactor, proprietar:
IUSTIN ARDELEAN.
Redactor responsabil:
IOAN IOSIF SCEOPUL.

Abonamentele se fac,
plătindu-se înainte în
Oradea-Mare.

Ese la 1 și 15 a fiecărei luni.

PREȚUL:

Pe $\frac{1}{4}$ de an	3 coróne	Pentru România și străinătate, un an 20 fr.
Pe $\frac{1}{2}$ de an	6 »	
Pe un an	12 »	

SCRISÓRE DIN CEALALTĂ LUME.

— Supărarea lui Timoteu Cipariu. —

Archipăsărească Maiestate!

Nu v'am scris de mult.

Și nu v'am scris pentru că la dreptul vorbind î-mi cam tem pielea. (Vorba vine, noi nici nu avem piele!) Voi să țic, că unii dintre sfinți se uită cam chiorș la mine, de când cu scrisórea din anul trecut. Alții mai pravoslavnicî mă fac chiar atent să-mi »țin gura« și să nu vă mai scriu căci și așa numai din grație am ajuns în raî. (Apoi în urma urmelor cam din grație am ajuns țeu, căci știu că și d-ta cu redactorul d-tale responsabil cu tot numai din grație veți ajunge aici!)

Îndată după scrisórea mea din anul trecut mi s'a făcut proces disciplinar și »Vulturul« nu s'a mai admis în raî. Ca norocu, că d'o vreme încóce î-l trimiteți în covertă. S-tul Pentru mi-l dá în bună credință că e revista »Katholische Missionen«. De scris nici poveste.

Și acum vă scriu numai așa în fugă, fără să știu dacă scrisórea va ajunge la destinație. Cum însă sînt matematic bun — deși nu așa de bun ca Pythagora, Pascal, Keppler și ca... redactorul d-tale responsabil — am calculat rotațiunea pămîntului și distanța d'aici până la redacție, ca scrisórea să cadă chiar pe masă (nu în coș!). Mă voi înșela óre în calculul meu?

Nu știu.

Destul că vreați să vă scriu despre supărarea lui

Cipariu. — Nu despre supărarea ce-o simte pentru abandonarea ortografiei lui — o nu! Măhnirea ce-a avut-o atunci i-a trecut de mult, căci aici la noi scriem tot cu ortografia lui și tot cu aceiași ortografie se redactează aici »Organulu nationale« și »Gazet'a de Transilvania« sub direcția lui și-a lui Barițiu.

E vorbă de altă supărare.

Lunile trecute a sosit aici un grec din Blaj, și — cum toți grecii sunt gură-spartă — a spus nu știu cui, că prin Blaj ar fi vorbă să i se ridice lui Cipariu un monument. Dar comedia dr — — pardon! era să țic comedia dracului: dar *lumea din Blaj nu știe cu siguranță care anume este mormîntul lui Cipariu.*

Sînt dóue morminte lângă olaltă, unul este al nemuritorului Cipariu, celalalt al altui muritor de rînd. *Dar care este al lui Cipariu?*

Enigmă, domnule! N'o știe nimeni în Blaj, ca și când Cipariu ar fi trăit pe vremea lui Ciuběr-Voda!

Grecul din chestie, care s'a mutat la noi de curînd, (înțeleg grecul și nu chestia) a fost autorizat să-l intervieweze pe însuși Cipariu.

Nenorocită idee!

Când s'a prezentat înaintea marelui nostru filolog, l'a aflat scriind.

— Sărut mâna, Măria Ta...

— Ce-î? Ce sărut mâna? Nu știți că aici toți sîntem trați? Ce dorești de la mine, frate?

— Mă rog...

— Ți-mi, frate!

— Mă rog, *frate Cipariu*, în Blaj vreau să-ți ridic un monument și nu știu sigur care e mormântul Măriei Vóstre.

— Iară?

— ... ăăă, nu știu care e mormântul teú și de acea m'aú trimis pe mine să te întreb.

Cipariu stătu pe gânduri. Era mâhnit.

— Și chiar nimeni nu știe care m'—e grópa?

— Nimeni.

— Eî bine, las' că le-o spun eú, du-te 'n pace.

Și rămasé bietul Cipariu ca trăsmit din senin. Nu visasé el nici odată onoruri, măririi și monumente, dar totuși î-l amăria gândul că la 13 ani după mórtea lui să nu știe nimeni măcar unde e îngropat!

Și încă odată se ivi pe buzele lui surisul batjocoritor al filozofului.

În numărul cel mai noú din »*Organulu nationale*« a și dat apoi următórea declarație, pe care v'o alătur cu unele modificări ortografice.

Declarație.

Subscrisul înțelegând că »națiunea recunoscétóre« are de gând să-mi ridic un monument, declar din capul locului că *nu-l primesc* — și nu aștept atâta jertfă dela nimeni. Ași fi așteptat însă ca aceeași »națiune recunoscétóre« să știe măcar *care* e mormântul meú. Fiind însă că nu știe, nu cer să-mi ridic monument căci — încă odată — *nu-l primesc*.

Lăsați-mé să mé odihnesc în pace în mormântul meú neștiut de nimeni!

Paradis, luna Maí, anul Domnului 1900.

Timoteiu Cipariu m. p.

Cred că e interesantă și pentru d. v. declarația aceasta, căci știu că »*Organulu nationale*« nu î-l citiți pe pământ. (Drept spunând nici noi nu-l prea citim. Știți cum sîntem noi românii!)

Închei, căci pământul a ajuns în poziție favorabilă, încât aruncând eú scrisórea după legea lui Newton trebuie să cadă chiar pe archipăsăreasca maiestatica masă redacțională.

Mé uít de sus... O, ce frumos e pământul, ce frumósă e lumea pământescă de departe...

Dar — numai de departe!...

Memorie slabă.

Judecătorul: — Ai fost deja v'odată pedepsit?

Acuzatul: — Nu... ba da: odată cu 5 fl. pentru o palmă.

Jud.: — Și mai departe?

Ac.: — Nu-mi aduc aminte.

Jud.: — Gândește-te numai bine.

Ac.: — Uite numai, acum î-mi vine în minte: am stat odată 5 ani în pușcărie.

Ilustrație fără text

saú dóră cititorii noștri au lipsă de ceva espicare? N'o credem. Așa *fără* spirit cât de *fără* spirit póte fi conversația celor de sus, dóră nici comediile d-lui Vulcan nu's.

Salomonul modern.

De astădată nu-í vorbă de aflarea mamei unui prunc, ci numai de aflarea adevératei proprietare a unei piese de aur.

Dóue económe — trecute ambele deja de mult peste flórea etății — dăduseré mai dílele trecute ansă la o gălăgie mare. Ambele reclamaú o piesă de aur de 10 coróne, ce-o ridicasé de pe pământ în tírgul mare nana Fira. Nana Țața spunea că piesa e a eí, nana Fira ba că a eí, căci ea o scăpasé. Din vorbă în vorbă ajunseré la páruială. Póte n'ar fi lăsat una alteia nici un fir de pěr în cap dacă niște polițiști sradeveni nu le-ar fi despărțit ducându-le înaintea comisarului de poliție.

Acesta ascultând ambele părți, ezamină o vreme piesa cu atențiune, apoi ridicându-și d'odată capul díse: — Piesa e falsă! Nu-í de aur și nici nu e în curs în Franța.

— O, — îi răspunsé atunci nana Țața disprețitor — dacă e falsă, de sigur nu e a mea.

— Dar e a mea, de-í falsă saú nu! — o întrerupsé nana Fira — am căpétat-o dela precepeța colo din colțul tírgul, are să-mi dee alta.

Comisarul zimbi șiret și-í întinsé nanei Fira piesa — de altminteni de aur veritabil!

Între „prietine“.

- Uite numai la Lucia colo cu locotenentul. Ce frumseță antică.
— Da, numai cât e mai mult »antică« decât »frumseță«.

La cîsornicar.

— Domnule Goldmann, cîsornicul ce l'am cumpărat dela d-ta nu-î de nici o treabă, nu mai împlă.

— Pentru ce? Cât a împlat?

— 12 cîsurî.

— Și te mai poți plînge? Încearcă numai d-ta să mergî odată fără pauză 12 cîsurî, — ôre nu te vei opri și d-ta?

N A I V Ă.

— Și-acum rămăi, dragă Ileană, cu Dumneșeu! Pe Ionuțu lui Vasilie î-l luaseră la cătane și acum trebuia să »ruculîască înlontru« la regimentul din oraș...

— Dar să nu mă uiți, dragă Ionuțule, — se ruga Ileana de el plîngînd — și-apoi încă una, drăguțule, dacă s'ar naște vr'odată bătaie cu vr'un împărat strein, tu să nu te amesteci ci să stai frumușel la o parte. Așa-î că vei sta?

Neprecugetat.

— Ce, vreai să fii mai mult decât mine?

— Și sunt!

— Nimic nu ești! Ești tot atîta ca și mine, măgar ce ești!

La tribunal.

— Fasionarea d-tale în genere consună cu aceea a celorlalți acuzați.

— Cum nuli că dóră și ei mințesc.

M a l i ț i o s.

— Cîdat doftor mai e și doftorul Papură.

— Cum așa?

— El tuturor bolnavilor seî le dîce că's în primejdie.

— Eî, cum să nu fie în primejdie când el lî-e doftorul.

Hipnotism sau somnambulism ?

— Din viața de student. —

— Să fie ore drept ? ne întrebam după oră cu toții. Profesorul nostru de filozofie ne vorbisese în cursul prelegerii despre misticism, ocultism, și alte ismuri și ajunsese apoi să ne spună câte-va și despre ființa hipnotismului, cum î-l poți adormi pe cine-va, cum î-l poți influența într'atâta încât chiar și în stare trează să ezece — fără să-și dea seamă — o poruncă primită în stare de hipnotism.

Discutam cu foc și multă necunoștință de cauză — cum se discută peste tot la noi — discutam mai ales că era o zi de Sâmbăta și aveam răgaz.

— Știi una, băieți ? — ne zise d'odată Urzicean — să facem pe sară o încercare. La noi să spună că dacă îți în fața unuia care doarme — o oglindă așezată în o sită și înaintea oglinzii o lumină aprinsă, și-ți faci celui care doarme semne cu degetul — acesta se scolă și fără să se treziască face cea ce-ți areți tu.

— Bine, numai cât ne trebuie un mediu potrivit ! — răspunse care-va. — Nu succede cu orî cine să-l influențezi.

— Asta-ți drept, — replică Urzicean. — Dar știi ce ? Să încercăm cu — privi în jur să vadă dacă afară de noi nu-l aude nime — să încercăm cu Oltean.

Oltean era alt coleg al nostru, un băiat silitor, dar cam sumnuros. La 9 cîsurî — locuiam cu toții în internatul »Vancean« — se culca numai decît, pe cînd noi cești alalți ne mai furișam în grădină să fumăm o țigaretă. Oltean apoi cum se culca — de loc și adormia și apoi nici cu tunul nu-l mai treziai.

Ne învoierem cu toții și dădurăm cuvîntul să nu mai lățim vorbă și mai ales lui Oltean să nu-î dăm nici să înțeleagă, că pe el l'am ales de obiectul experimentărilor noastre oculte.

Peste zi alergarăm dintr'un loc în altul să adunăm cele de lipse. Sita ne-o împrumută bucătăreasa internatului, — nu știu care dintre noi trăia bine cu ea — lumina o cumpărarăm din întratele unei colecte naționale, iar oglindă avea însuși Urzicean.

Așteptam cu nerăbdare să sosiască sara. De câte ori ne întâlneam cu Oltean, î-l priviam pe furiș să vedem de nu știe nimic, dar el nici prin o vorbă, nici prin o mișcare nu arăta că dora ar avea cunoștință despre ce-l așteaptă.

În sfîrșit sosi sara. La nouă cîsurî clopoțelul sună la rugăciune. După rugăciune apoi fiecare grăbi în dormitor, Oltean firește ca cel dintîi. Noi »conjurații« — eram 5 inși — mai așteptarăm o leacă ascunși prin coridor, iar colo pe la 9¹/₂ intrarăm și noi. Oltean firește dormia deja dus. Ne desbrăcarăm și noi și stîngînd lampa ne adunarăm lângă patul lui Urzicean. Întunec domnia în dormitorul întreg, numai luna — eșind din vreme în vreme de după nori — desemna pe pereți și paturî figurî fantastice. Pe vîrfurile degetelor ne apropiarăm de patul lui Oltean, unde ne oprirăm.

Urzicean ridică oglinda și lasînd reflexul luminii să cadă pe fața lui Oltean, îi făcu semn să vină . . .

Eram din cale afară de agitați. Urma-va ore sau nu ?

Cu uimire observarăm d'odată că Oltean se îndreaptă în pat și încet — cu ochii închiși — se coborî din pat.

Urzicean cu față radiosă se retrăgea încet făcîndu-î mereu semne să vină după el. Aveam să-l ducem în mijlocul dormitorului și dîndu-î acolo o mătură în mână să stîngem lumina și să ne culcăm și noi . . . Oltean pășia încet după Urzicean . . .

Eram acum în mijlocul dormitorului. Urzicean se plecă și ridicînd o mătură răzimată de perete î-o întinse lui Oltean, cînd acesta, d'odată făcu un paș înainte, stînsese cu o suflare lumina și-î trasese sormanului Urzicean o strașnică — *palmă* . . .

Blăstematul de Oltean aflase cumva de »conjurația« noastră . . .

Urzicean de altmîntîi d'atunci nu mai crede în somnambulism și științe oculte.

Doftorul.

Un strein, care venise la Pesta ca să vadă frumusețile ei, în urma căldurilor mari într'o zi cădî în mijlocul stradei la pămînt. Niște ómeni î-l ridicară numai decît și-l duseră în cel dintîi hotel din apropiere . . .

— Faceți bine și trimiteți după un doftor, — le zise streinul după ce-l așezaseră în pat . . .

Cei cari l'au fost adus se depărtară iar streinul rămasă cîta-va vreme singur.

D'odată numai se deschide ușa.

— Ah, d-ta ești póte doftorul ? — întrebă streinul — abia putînd vorbi — de bărbatul, care intră în odaie.

— Da, eú sunt doftorul, — îi răspunse acesta. — Ce-ți lipsește.

— O, mí-e reú, tare reú !

— Nu te poți scula să ímblii ?

— Nu.

— Nicî prin odaie nu te-ai putea plimba ?

— Nu ! Nu's în stare nici chiar să staú pe picíore.

— Am ínteles ! — îi zise atuncî »doftorul« și apropiindu-se de veșmintele streinului, îi scóse din surtuc portofoliul, din pantalonî punga, luă de pe masă cîsornicul lui de aur și dóue ínele cu pietrii scumpe — și-o ștersă pe ușa afară.

Flegmatic.

Calfa: — O astfel de tratare nu mai pot suferi.

Comerciantul: — Ce, cređi dóra că te-am angajat ca să-ți fac declarații de amor ?

De mare nădejde . . .

— Mamă dragă, sunt și păpușe cu — mustețe?

MULȚUMITA.

Moses Jammermann îi scrie lui Dumneșeu o scrisoare în care se plânge că moare cu copiii săi de foame și-l roagă să-l ajute cu ceva. Pune apoi scrisoarea într'un plic și-o aruncă pe stradă.

Scrisoarea o află bătrânul Abeles Diamantknopf, un om bogat dar cam sgîrcit, și voind să facă odată și el o faptă bună, se duce la Jammermann, îi dă 50 fl. și-i dă:

— Baniștă ăștia ți-i trimite prin mine — Dumneșeu.

— Î-mi pot închipui — îi răspunde Jammermann vîrînd cei 50 fl. în pusunar — cât ți-a putut da Dumneșeu, când mie-mi dai 50 fl.

Creșterea de ađi.

— Nu știu ce ai, dragă tată, cu internatele noastre de fete. Nu se învață ore în ele toate lucrurile? Fizică, geografie, istorie, chimie, matematică . . .

— E așa, draga mea, și dacă apoi mirii vostri o să știe o leacă și *fierbe* — o să puteți trăi în tihnă.

Ambiție jignită.

Hoțul (citind o gazetă): — Ce mai zdreanță de foice e și asta! Despre ultima mea jăfuire nici c'o vorbă nu pomeneste!

Poeți din patru unghiuri.

-- Spicuri poetice din cea ce apare la noi. --

Pe lac.

Gânditor pescarul î-și oprește
Luntrea sa, privind la chipul lunii,
Ce în miș de stropi se oglindește
Amăgind cu farmecul minunii...

Amăgind? Pe cine?

Ca 'n tăcerea nopții să-și petreacă
Lacul spune-un basm din vremi d'apoă,

Lacul? Cui?

Ascultându-l de pe mal s'apleacă
Sălciile, scuturându-i foi.

Frumos, frumos, dar... dar n'o 'nțeleg.

»Ci c'a fost de împărat o fată
Și-un biet pescar ce-o îndrăgise
Doarme-acum sub apa-î lin mișcată,
Raza lunii făurindu-î vise,«

Doarme? Cine? Fata sau pescarul?

Dar pescaru 'n luntre ce visează?

Ei deă, ce visează?

De privește-al lunii chip mereu?
Și de ce din când în când oftează?
O fi basmul trist — mă știu și eu.

O fi! — Mă știu și noi.

(Familia n-rul 20.)

Sorin.

Enfant terrible.

Tatăl: — Ei, Ionică, ați ți-a adus cocostîrcul o surioră.

Ionică: — Mă duc pe loc s'o spun și la mama!

N a i v.

— Cum, ai 20,000 fl. datorii și-mi ceri fata de nevastă?

— Dóră nici nu are atâta?

ÎN PRIPĂ.

Tatăl: — Așa ascuți de mine? Mi-ai promis că n'o să-ți mai faci de lucru cu omul acela și erî iar ai avut cu el o întâlnire.

Fata: — Nu-î drept, tată dragă.

Tatăl: — Dar v'au văduț mai mulți plimbându-vă prin parc.

Fata: — Ei vedeți cum sînt ómeniî. Acolo peste tot n'am fost!

Pedeapsa.

— Bine, bărbățele, azi iar vii cu un cîas întreg mai târziu acasă! Și cum mi-ai fost promis, că o să vii la vreme.

— Las', drăguță, mîne din pedeapsă o să vin cu un cîas întreg mai de vreme.

Întrebare de Sfinx.

Ce le place la femeî mai mult: să aibă un bărbat credincîos, care le tratează brutal, sau unul necredincîos, care le tratează cu fineță?

Precaut.

— Ai văduț, dragă bărbățele, în prăvălie cele două pălării? Care î-ți place mai bine?

— Cea care o ai acasă!

Anti-decoltaj.

— Nu, draga mea, totuși ești prea decoltată pentru un bal public.

— Ai drept, dragă mamă. Am să mă pun pe grumaz încă un lanț de margele.

Din caietul unui căsătorit.

— Nu știu, cum am ajuns să fiu cășman al femeilor! Sau poate numai femeia mea nu-mi place?

— E grozav, câte mă știe femeia mea. În orî ce lucru află ceva greșala. Pricinile pentru cari mă ceartă sunt tóte trase de pěr, de multe orî încă de — pěrul meu!

— Cât de curênd trebuie să mă duc țaraș la Pesta, să cercetez espoziția de vite, căci de când m'am

Micul viclean.

Stefanița (în o măcelărie): — Mă rog de 5 banî cărnați.

Măcelarul: — Nu este! Numai pentru 10 banî poți căpeta.

Stefanița: — Atunci dă-mi dară pentru 10 banî. (Măcelarul îi taie o bucată.) Fii bun și taie acum cărnațul în dóue. (O face.) — Noa, veđi acum, că și pentru 5 banî este?

Culmea curățeniei.

— Domnule Goldstein, am audit că vei merge și în anul ăsta la băi. În care sezon vei merge: în cel dintii sau al doilea?

— Ce mai întrebare! Firește ca în cel dintii! Nu mă voi scărda dóră în apa în care s'au scărdat deja óspeții unui sezon întreg.

Categoric.

— N'ai, domnule, un chibrit?

— Ce te interesează?!

— Ași voi să-mi aprind o țigaretă.

— Ce mă interesează?!

Drept are.

— Veđi domnule Spiridon, d-ta ești prea ușuratic. Ai putea da lecții de muzică în cele mai bune case, dacă nu te-ai îmbăta mereu.

— Ei, ce știi d-ta! Eă dau lecții ca să pot bea. Acum să dau óre lecții ca să nu beau? Unde-i aici logica?

Imparțial.

Contabilul: — Domnule șef, și eă lucrez în birou tocmai cât lucrează celalalt contabil și el totuși are la lună cu 20 fl. mai mare salariu.

Șeful: — Într'adevăr ai drept, și ca să veđi cât de imparțial is: din prima lunii viitoare și — el va căpeta numai cât d-ta.

căsătorit mereu î-mi vine să cred, că eă și fi cea mai mare vită din lume.

— De câte orî se duce femeia mea p'ó »clipă« la vecina ei, am totd'auna câte-va »ciasuri« liniște.

— Pe când eram încă mire, credeam că mireasa mea e a dracului de bogată. Acum însă m'am convins că e mai mult »a dracului« decât »bogată«!

Tipuri și moravuri.

(Oradea-Mare.)

II.

... Și scosă din țîșină articolul publicat tot sub acest titlu în fôia noastră (n-rul 9) pe năzdravênul voevod secular, pe vechiul comediograf, pe »cel mai sêrac ziarist de dincôci« și la vederea crudului adevăr pus pe hârtie, vomat'a mneasa foc, lavă și puciosă mai dihaî decât ori-care alt crater *vulcanic* și numai atâta a putut esclama: »E un banditism literar!«

Horribile dictu!... Banditism literar și nimic mai mult!... Va să dîcă academicianul cel cu pricina e un ce de care să nu te atingi, nici măcar spunându-î adevărul printr'un articol cât de modest, căci altcum — ești *bandit literar*.

Ei bine, dar și alții mai dispun de căpăține, între cari și eu, scriitorul acestor adevăruri, și de și a mea căpățină nu este încă »șmalțuită« cu paparaică academică, dar totuși cugeta mai știu cu ea, ma am în ea chiar și o doză bună de memorie, așa, încât î-mi aduc aminte bine de frumósele și »stelósele« nopți, când — veđi bine, plimbându-mă și eu adese prin întunecósele parcuri ale Orăđii-Marî — un »cavaler al nopții« conducea de braț, dar... tac din gură, iar mneasa 10 pași la spate cu paltonul »cavalerului nopții« pe umăr face a socóta în gândul seu cât »profit« o să aibă din aceste romantice întortocări. E, era așa, ci-că »cavalerul nopții« de *pie memorie* era în dreptul seu: bonorum possessor *supplendi iuris civilis gratia!*...

Astfel convins fiind eu, că nici al meu cap nu e chiar talmoș-balmoș m'am gândit și resgândit: óre acela e »banditism literar« când jurnalistul, conștiu de chemarea sa, dă în vileag nedemnele apucături ale unui om, care pe basa »renumelui« seu scăpătat î-și arógă întru tóte prioritatea și vrea să fie recunoscut de cel mai înțelept și cel mai neprihănit, etc.? Ori dóră nu e acela *adevêratul banditism literar*, când un om, cu o avere aprópe de 200.000 (cum câștigată: tac din gură) colindă în dreapta și în stânga pe la ușile marimóșilor frați din Țara românească pentru ajutor și »subvenție« (pentru »fóia« sa, necetită, ma ignorată chiar de tóta lumea) sub cuvânt, că el e »cel mai sêrac (!) ziarist din Ungaria«, afirmând neadevêrul, că »numai fóia lui mai susține scumpa noastră limbă în aceste părți espuse, numai fóia lui, pe care o trimite *gratuit* (Risum teneatis!) în sute de esemplare, numai ca să propage scumpa noastră limbă«, — pe când adevêrul e, că acest sêrac ziarist are o avere aprópe de 200.000 (cine nu crede rog să se informeze dela inteligința oradană), iar »fóia« lui, scósă în 450 de esemplare (cine nu crede, rog să se informeze de la posta centrală din Oradea-Mare) nu o capêta *gratuit un singur dascâl* (Óre cari sunt mai sêraci pioneri ai culturêi românești decât bieții nostri învățători?), dar nici măcar cu prețul redus, de și după cele mai esacte informațiuni

ale mele acest »sêrac« ziarist *ridică de la un loc 100 de abonamente anual* (de mulți ani deja), *obligat fiind a trimite 100 de esemplare gratuit preoților și învățătorilor celor mai sêraci, cărora nu le dă mâna să pótă prenumera foî din propriile lor puteri*. Mai mult chiar: nu dă un singur exemplar gratuit nici acelor escelenți colaboratori ai sei, cari de ani de dîle aũ muncit scriind pentru această »fóie« articolele cele mai de valóre fără nici un onorar. Tóte aceste le-ar putea adevêri fie-ertatul profesor Teodor Roșu, dar ca să nu cugete on. public cetitor că numai la morți mă provoc, afirm cu tóta convingerea mea, că acest lucru î-l póté adevêri și ilustrul nostru literat și bărbat erudit, d-nul *Atanasiu Marienescu*, care e în vieață și pe care să ni-l trăiască Dumneđu încă mulți ani! — Cu tóte aceste, cel mai »sêrac« ziarist stând gură-cască aprópe 6 septemâni în fiecare an prin capitala României cerșește de ici 100 »abonamente«, de colo 4—5000 Lei »subvenție« iar din alt loc alte miî de Lei »publicațiuni«, etc., afară de diurnele grase ridicate din casa Academiei. Și așa încârcat vine »cel mai sêrac ziarist« să facă vêrf la grămada cea cu bani și să dea bancheturi splendide în și mai splendidele sale salóne pentru neamuri și pentru »frații« sei magiari, cari numai mai an scriaũ despre el în cea mai șovinistă fóie ovreiască din Oradea, că »... mneasa (adecă d-nul academician) numai după nume e român, etc.« (Mneasa a tăcut atunci: qui tacet consentire videtur! — Culegêtorul.) — Și tóte aceste bunii nostri frați de dincolo nu le știu (dar le vor ști pe viitor, despre acest lucru se va îngriji o mică broșurică, unde se vor desvêlui tóte isprăvile acestui »sêrac ziarist«).

Întreb acuma încă odată: a scrie adevêrul e »banditism literar«, orî a te face adevêrat Croesus din om destul de bogat, cerșind sub pretextul că ești »sêrac«, că »jertfesti«, că ești »bun naționalist« și tot atâtea minciuni dintre cele mai sfruntate? — Care e »banditismul literar«? Rêspundă on. public!

De încheiere numai atâta încă, că acest »sêrac ziarist« ani de-a rêndul a »pumpălit« sume destul de frumóse dela Esc. Sa preabunul episcop Pavel sub cuvânt că e »sêrac« și nu-și póté susține »fóia«, până mai anul trecut, când Prea Sfinția Sa episcopul s'a fost convins pe deplin despre »sêrăcia« acestui argirofil și i-a respins odată pentru totdeauna cerșitul, neavênd nici Escelența Sa bani de prădat pe la cerșitori bogați. — Și apoi: ține-te nene! Erumperea craterului *vulcanic* era la culme! Blandul și bunul episcop a primit dela mneasa o epistolă grobiană de nedescris, pentrucă, veđi Dómne, a cutezat a nu da bănișorii destinați mai multor cerșitori miserî, unui cerșitor bogat.

Óre nu e acesta adevêratul banditism literar? — Voiu mai reveni cu altă ocasiune și cu alte casuri. La revedere dom'le »sêrac ziarist«!

M. S.

De-ale poporului etern.

Hirs: — Thu Şmül, on vom cinstit þine la el promisiunile ce focut. Tu promis la minî on galbinele.

Şmül: — Nü şi? Promis io la thin' on galbinele şi io þine äla, nu-î la mine darä vom cinstit?

Mozes Afterlader: — Nu înþelig nimichel! Io furä þiele şi totuşi nu póte da cizme maî lezne di 4 fl., chind tu dä on päreche cu 2 fl. Cum póte asta?

Mandel Rosshaut: — Nü, io furä îndatä cizmele gata!

Bienenkorb: — Chit costa on metro din stofa äst?

Gelbfusz: — 40 cr., Herr vun Bienenkorbleben.

Bienenkorb (în sine): — Cere 40 cr., gândeşte înse noma 35, o dä la mini pintru 30, preþeşte la el noma 25, io ar vrea să da noma 20, — spune darä la el că dä 15 cr!

Hirsleder: — Domnule Säbelbein, ce cal vindut d-ta la minî? Şedot o datä pi el 3 cîsurî şi d'odatele şi morit la el.

Säbelbein: — Gott's Wonder! La minî nicî odatele nu intimplat äşa!

I S T E Ţ.

Unchieşul Vasilie are un nepoţel la şcolă. Peste vară, când erau vacanţe, nepoţelul mereu era pe câmpuri şi prin păduri, pe când unchieşul Vasilie ar fi voit să se mai ocupe şi-acum o leacă cu cărţile. Nepoţelul — Sänduţ îi era numele — maî ales de matematică avea gróză de nespus.

Într'o ði — era vreme rea — Vasilie şi Sänduţ şedeau acasă. Voind unchieşul să-î dee o temă din matematică îi ðisă: — Ce-ai face, Sänduţ, dacă am avea o casă ş-am vedea că e prea mică pentru noi?

— M'aşî duce la un arhitect să ne zidiască una maî mare.

— Eî, dar una maî mare costă şi maî mult. Cât ar costa s. p. dacă — şi Vasilie îi scrisă nişte numerî pe hărtie.

Sänduţ privi o vreme hărtia în tăcere, apoi ðisă d'odată: — Ştii, unchieşule, să *remânem numai pe lângă casa mică, asta mare ar costa prea mult.*

În tîrg.

— Aron-leben şi calo ista no este fricos?

— Wie haisst fricos? Chind stat la el tri noþi singur în grajdele!

O hazlie neînþelegere.

Despre fostul principe Frideric Wilhelm de Prusia se povesteşte o nostimă întimplare de pe vremea răboiului franco-teuton.

Principele voind într'o ði să-l cerceteze pe tatăl seü, care se afla în castelul imperial din Versailles, trecu prin antişambrele castelului şi întrebă de gardistul care sta pază înaintea uşii, dacă regele s'a rentors deja dela plimbare.

Gardistul — un þeran din Saxonia — prezentează arma şi-î răspunde zimbînd:

— *I jo, Papachen sind schon zurückgekehrt.* (Eî da, tătucul a reintrat deja.)

Principele rămase uîmit de acest răspuns neobici-nuit, şi nu ştia ce să creadă despre gardist.

— *Ist er besoffen?* (E beat?) — se adresă încet adjutantului de lângă sine.

Gardistul însă, care înþelesese cuvintele aceste şi credea că-î sunt lui adresate, răspunde, zimbînd mereu:

— *I no, davon war nichts zu merken!* (Eî nu, despre asta n'am putut nimic observa)!

S o c r i a d e.

Motto: — Cum îi merge sócrei tale?

— Merci, ceva maî reü

— Cunoşti d-ta deosebirea între o sócră şi o flaşnetă?

— Nu.

— Nicî eü!

Nu de mult s'a ridicat în Viena un pod nou. Itzig Schlachtmaul a făcut acum consiliului comunal propunerea că la probarea podului — de povară să se întrebuinteze sócrele.

— Adunî tóte sócrele şi le aşedî pe pod. Dacă podul nu se rupe, e bine, dacă se rupe, încă-î bine!

Soþul (în prezenţa sócrei, cătră soþia sa): — Aici þi-am adus, drăguţä un trandafir frumos, prototipul teü!

Sócrä: — Ce puþin galant! Nu ştii, că trandafirul are şi spinî?

Soþul: — Vedî, de nu mî-o spuneaî aşî fi uîtat-o!

Partea seriósă.

A v i s!

Rugăm cu inzistinţä pe toþi abonenti noştri ä carór abonament espirä cu numërul acesta: să binevoiască a-l reînoi cât maî curënd. Apelăm tot odată şi la toþi restanþieri noştri cu rugarea

să-și achite și ei cât mai de grabă restanțele, căci edarea unei foi ca a noastră e împreună cu multe spese.

Adm. și Red. »Vulturului«.

Posta Redacției.

Avis. *Aducem la cunoștința celor interesați că toate clișeurile ilustrațiilor, tablourilor și caricaturilor apărute în revista noastră se pot cumpăra cu prețuri foarte avantajoase. La cumpărări mai mari rabat. A se adresa la: Administrația »Vulturului«.*

Ev. »Singurătate«. Așa ți-ai botezat poezia ce-ai binevoit a ne trimite. Am aflat în ea multe lucruri interesante. D-ta ascultă cântecul filomelelor, care pătrunde »tainic« în pieptul d-tale. Frumos. Acum vin însă surprizele!

Cântarea mea ah (ah!) n'o aude
Iubita mea, iubita mea!

Iubita d-tale? Cine-î, unde servește? Răbdare, ne lămurești în strofa următoare. Servește în o casă mare.

Ea e acum într'un castel
Servește p a h a r e l e
Pe când aice eă ascult
Cântec de filomele.

Mai vine încă și-o altă surpriză:

Ah (ah!) d'ar fi ea o păstorită
Iară eă un împărat — —

Știi, așa oficiu de împărat și-ar dori și alții, numai cât ce-ar dice ore la dorința asta iubita d-tale din castel? Surprizele adevărate de altminteri vin numai acum

Dar altminteri natura-o vru...

Natura blăstemată și malițioasă!

Ea-î dora 'mpărăteasă!...

La început spunea că servește!?

Îar eă durere is păstor
Păstor fără păstorită!

Ce fatal! Pentru un păstor de altminteri poezia e destul de bună. Mai scrie-ne.

Lili. Din albastrul cerului
Sus din surul norilor
Cade plôia 'nruna...

Asta nu merge, dragă Lili. Trebuie să te decizi pentru una din două: sau *albastru* sau *sur*. Noi am fi pe lângă sur. Salutare.

Diderot. Mulțumită pentru interesul viu ce-l manifestezi pentru noi. Cele trimise conțin o bună doză de umor dar sînt prea personale. De altminteri o să vedem. Salutare.

Ghen. Ne scrii: »Nați face bine să-mi spune-ți unde ași putea trimite o poezie ce mai dălele trecute am sfîrșit-o?« Cu plăcere: O poezie o poți trimite în multe locuri. Ar fi pôte la loc s'o trimiți cu un prilej binevenit și la vr'o revistă literară.

Ag. (L.) Ne rogi să-ți comunicăm adresa redacției. Se pare însă că nu ți-e de tot necunoscută, când scrisoarea, în care ne-o ceri, ai adresat-o bine și am și primit-o.

Iubitorul de limbă. Ți-ar plăcea să știi dacă limba franceză o poți învăța în 14 zile cum ți-o spune anunțul unei cărți? Firește că se pôte învăța! N'ai decât să înveți fiecare zi $\frac{1}{14}$ parte a limbii.

Melas. Acum ne trimiți o altă poezie în care ne cânti plăcerile lunii Mai și ne rogi să o publicăm numai decât în numărul procsim. Ei, dragă Melas, graba acum nu mai folosește. Mai nainte să te fi grăbit.

Dr. A. B. Tocmai în n-rul de față se publică anonusul Hotelului »Metropole«. Numai acolo să tragi, deacă dorești să fi servit cinstit și ieftin. Te facem atent, că acest Hotel e singurul, unde nu vei fi tras pe sfôră, cum în Hotelurile Bucureștilor aceasta e lucru de tôte dălele. Aici ai de a face cu amicul nostru d-nul Corneliu Daniilescu, care ca director al Hotelului controlează tôte în cel mai sever mod. Te poți adresa lui mai nainte și el i-ți va da deslușirile dorite. Servus humillimus!

C. Daniilescu. (București). Am primit epistola ta dragălașă. Știi, dragă amice, că n'e deja dor de tine? Ce mare plăcere ne-ai cauza cercetându-ne în decursul verii. Te îmbrățișăm cu dragoste și-ți dăcem: *la revedere*.

Frații Mireea (București). Of, of, of! Nuțu-nuțu! Ce classic cap de berbecuț antic era bietul și totuși i-l nimici Vulturul. Cum v'e mai merge? Să-mi mai scrieți câte ceva. Cu ce poftă ași suge câte-un »șap« în mareața voastră localitate! Dar stați prea departe de voi. De va vrea Domnul Sfânt, la primăvară iară vom face împreună prohodul unui gingaș »Nuțu-nuțu«. V'e salut pe toți trei, precum și pe bunica.

Alexa. (Câmpina). Cvitele cerute și le-am trimis' nenea Na e un »naționalist« născut mort. Să ne scrii câteva date despre dănsul și apoi o să-î tragem o »reclamă« făcătoare de rheumatism. Bucureștenii primesc fôia regulat, așa și d-nul Dr. P—G. Ne-am bucurat mult de cele ce ne comunică despre teritoriul respectiv. Mult noroc i-ți dorim amice. Mai multe în epistolă. — Servus!

I. O. (D.) Înadevăr, distincțiunea părintelui D. *Terfaloga* din Reșița ne-a surprins fôrte plăcut. De mult a meritat d-sa briul roșu. Grație însă P. S. Sale bunului părinte Popea că în fine și-a adus aminte barem acuma de acel bărbat care numai cinste a făcut și face clerului din diecesa Caransebeșului. — Salutare!

I. L. (inv. în B.) Nu ne mirăm de loc că »Familia« n'ai putut-o căpăta cu jumătate preț. Asta e politica redactorului ei: primește de dincolo sume frumose, să dea fôia gratuit și nici cu jumătate preț nu vrea s'o dea. Și cei naivi totuși se închină în fața lui ca înaintea unui bărbat încărunit în merite câștigate prin activitatea sa pentru limbă și neam, — pe când singurul lui merit e, că atâta amar de vreme a fost în stare să îmbete lumea cu apă rece, făcând-o să creadă că el tot ce face desinteresat face, că numai cu jertfe susține fôia. — De altminteri citește articolul din numărul de față. În n-rul viitor va fi vorbă despre »meritele« sale »literare« și »naționale«.

PENTRU CĂLĂTORII LA BUCUREȘTI.

Grand Hotel Metropole,

cel mai elegant, cel mai curat și cel mai ieftin hotel.

Situat în cel mai frumos loc, vis-à-vis de palatul regal.

Odăi foarte curate (aproximativ 200 la număr) și de tot ieftine (de la 3 franci = 1 fl. 50 cr. în sus), serviciu prompt și cinstit, *culină pe cât de ieftină pe atât de boierească.*

E de observat, că directorul Hotelului, d-nul **Corneliu Daniilescu** e frate de al nostru, român transilvănean, model de om corect și cinstit, cu unica năzuință că pasagerii (oșpeții) să fie pe deplin satisfăcuți.

Recomandăm din inimă tuturor aceluia, care călătoresc în frumoasa capitală a României, să descălece numai la acest Hotel și convinși suntem, că vor fi întru toate preste așteptare satisfăcuți.

Banca A. GAEDICKE, BUDAPESTA (IV., Kossuth Lajos-utca 17.)

Consemnarea tuturor celor 50000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil caz

1,000.000 coróne.

		Coróne
î n b a n i g a t a	1 Premiū cu	600000
	1 câștig à	400000
	1 » »	200000
	2 » »	100000
	1 » »	90000
	1 » »	80000
	1 » »	70000
	2 » »	60000
	1 » »	40000
	5 » »	30000
î n b a n i g a t a	1 » »	25000
	7 » »	20000
	3 » »	15000
	31 » »	10000
	67 » »	5000
	3 » »	3000
	432 » »	2000
	763 » »	1000
	1238 » »	500
	90 » »	300
î n b a n i g a t a	31700 » »	200
	3900 » »	170
	4900 » »	130
	50 » »	100
	3900 » »	80
	2900 » »	40
	50.000	13,160.000

SĂ AJUTĂM NOROCULUI!

Deja mulți s'au fericit

prin cumperarea unui los dela noi!

Loteria cea mai bogată în sance este *loteria de classă* privilegiată reg. ung., care va începe în curând iarăși. Din

100.000 losuri vor fi trase 50.000 câștiguri, așadară jumătate sunt câștiguri, din toate losurile, precum se vede și din lista de câștiguri alăturată, nici o loterie din altă țară nu are în raport cu aceasta așa câștiguri considerabile.

Cel mai mare câștig în cazul cel mai norocos este

Un milion coróne.

Cu totul vin treisprezece milioane 160.000 coróne la tragere. Totă întreprinderea stă sub supravegherea statului.

Contribuția pentru losurile originale pentru clasa a doua conform planului este:

pentru o optime	($\frac{1}{8}$)	fl. 1.25 sau C. 2.50
» un pătrar	($\frac{1}{4}$)	» 2.50 » » 5.—
» o jumătate	($\frac{1}{2}$)	» 5.— » » 10.—
» un întreg	($\frac{1}{1}$)	» 10.— » » 20.—

și se trimite cu rambursă sau trimițându-se prețul lor anticipativ. Planuri oficiale gratuit. Comande pentru losuri originale rugăm a trimite direct până în

10 iunie a. c.

La banca **A. GAEDICKE, BUDAPESTA** (IV., Kossuth Lajos-u. 17.)

Cele mai multe și cele mai mari câștiguri am solvit noi prea stimaților nostri clienți și anume în timp scurt preste 6 milioane coróne.

MERSUL TRENURILOR.

Valabil de la 1. mai 1900.

Cluj—Oradea-Mare—Budapesta.					Budapesta—Oradea-Mare—Cluj.								
		Accel.		Person.		Mixt.			Accel.		Person.		Mixt.
Cluj	pleacă	11 01	12 32	7 —	6 13	3 —	Budapesta	pleacă	9 15	6 50	5 45	8 30	—
Huedin	»	12 20	1 44	8 37	7 54	5 41	Nagy-Káta	»	10 20	7 56	7 54	10 16	—
Ciucea	»	12 52	2 15	9 19	8 32	3 25	Szolnok	»	11 19	9 07	9 27	11 31	—
Bucea	»	—	—	9 33	8 51	4 27	P.-Ladány	»	12 55	10 43	11 53	2 —	5 —
Bratca	»	—	—	9 50	9 10	4 51	Báránd	»	—	—	12 07	2 12	5 17
Vad	»	1 34	3 01	10 08	9 30	5 26	Sáp	»	—	—	12 24	2 27	5 38
Aleșd	»	†1 48	†3 15	10 25	9 48	5 54	B.-Ujfalu	»	1 33	11 18	12 46	2 47	6 04
Teleagd	»	2 01	†3 28	10 42	10 07	6 21	M.-Peterd	»	—	—	1 —	3 —	6 21
F.-Oșorheiü	»	—	—	11 01	10 27	6 49	M.-Keresztes	»	—	—	1 14	3 12	6 37
Valența	»	2 25	—	11 10	10 37	7 02	Bors	»	—	—	1 28	3 25	6 56
Oradea-Mare sosește		2 31	3 57	11 17	10 44	7 11	Bihar-Püspöki	»	—	—	1 36	3 32	7 08
Oradea-Mare pleacă		2 38	4 10	11 32	11 04	2 23	Oradea-Mare sosește		2 11	11 56	1 48	3 42	7 16
Bihar-Püspöki	»	—	—	11 42	11 15	2 38	Oradea-Mare pleacă		2 18	12 16	2 06	3 58	12 16
Bors	»	—	—	11 50	11 22	2 47	Valența	»	2 25	—	2 30	4 05	—
M.-Keresztes	»	—	—	12 03	11 37	3 12	F.-Oșorheiü	»	—	—	2 41	4 16	—
M.-Peterd	»	—	—	12 15	11 50	3 38	Teleagd	»	2 50	12 48	3 03	4 38	12 48
B.-Ujfalu	»	3 18	4 50	12 29	12 05	4 07	Aleșd	»	†3 04	†1 02	3 21	4 56	—
Sáp	»	—	—	12 47	12 28	4 39	Vad	»	3 26	1 26	3 45	5 20	—
Báránd	»	—	—	1 01	12 42	5 01	Bratca	»	—	—	4 06	5 43	—
P.-Ladány	»	4 03	5 40	1 34	1 19	5 17	Bucea	»	—	—	4 27	6 06	—
Szolnok	»	5 39	7 32	3 35	2 37	—	Ciucea	»	4 16	2 16	4 53	6 31	2 16
Nagy-Káta	»	6 09	8 28	4 45	5 —	—	Huedin	»	4 52	2 49	5 32	7 16	2 49
Budapesta sosește		7 50	9 40	6 20	7 10	—	Cluj	sosește	5 55	3 50	6 38	8 33	3 50

Oradea-Mare, — Beiuș, — Vașcou.				Vașcou, — Beiuș, — Oradea-Mare.							
		Mixt.		Person.				Person.		Mixt.	
Oradea-Mare	pleacă	5 35	2 40			Vașcou	pleacă	4 00	2 55		
Felix	»	—	3 13			Lunca-Baița	»	†4 12	†3 08		
Cordău	»	6 26	3 27			Sudrici	»	4 30	3 37		
Drăgești	»	7 55	4 45			Beiuș	»	5 07	4 16		
Ceica	»	8 12	†5 00			Șoncoiuș	»	†5 28	†4 38		
Sombașag-Rogoz	»	9 02	5 47			B.-Ujlak	»	5 40	†4 51		
Hollod	»	9 15	5 58			Borz	»	†5 49	†5 01		
Ginta	»	9 29	6 11			Șoim	»	6 05	5 22		
Șoim	»	9 55	6 36			Ginta	»	6 26	†5 42		
Borz	»	†10 10	†6 50			Hollod	»	7 01	6 —		
B.-Ujlak	»	10 22	7 01			Sombașag-Rogoz	»	7 31	6 28		
Șoncoiuș	»	†10 35	†7 13			Ceica	»	†7 27	†7 08		
Beiuș	»	11 21	7 47			Drăgești	»	7 56	7 33		
Sudrici	»	11 44	8 09			Cordău	»	8 57	†8 36		
Lunca-Băița	»	12 13	†8 21			Felix	»	9 10	†8 49		
Vașcou	sosește	12 29	8 49			Oradea-Mare	sosește	9 41	9 21		

Oradea-Mare—Arad.					Arad—Oradea-Mare.						
		Person.						Person.			
Oradea-Mare	pleacă	10 20	4 30	7 00		Arad	pleacă	5 10	11 20	9 37	
Osi	»	10 30	4 41	7 16		Curtici	»	5 39	11 49	10 07	
Less	»	10 48	5 01	7 52		Ciaba	»	6 40	12 54	11 50	
Czéfa	»	11 03	5 19	8 29		Giula	»	7 27	3 05	5 36	
Szalonta	»	11 26	†5 44	8 46		Sarkad	»	7 47	3 27	5 58	
Kötegyán	»	11 46	6 05	9 15		Kötegyán	»	†7 56	3 39	6 10	
Sarkad	»	11 57	6 17	9 37		Salonta	»	8 28	4 10	6 47	
Giula	»	12 21	7 44	10 01		Cefa	»	8 42	4 34	7 18	
Ciaba	»	2 23	7 18	4 32		Less	»	9 04	5 —	7 51	
Curtici	»	3 28	8 21	5 38		Ósi	»	9 21	5 19	8 06	
Arad	sosește	3 55	8 48	6 05		Oradea-Mare	sosește	9 32	5 30	8 3	

Numerii groși înseamnă timpul de la 6 ore seara până la 5 ore 59 de min te mineața. — Numerii semnați cu † înseamnă stațiunile, unde trenurile numai condiționat se opresc.